

PSYCHOLOGICZNA SPECYFIKA KSZTAŁTOWANIA OBRAZU JA NASTOLATKÓW W WARUNKACH ZAKŁADU PENITENCIARNEGO

W artykule chodzi o psychologicznych właściwościach rozwoju nastolatków-kolonistów w warunkach zakładu penitencjarnego. Ustalono, że socjalna izolacja i deprivacja w instytucjach penitencjarnych stymulują rozwój skomplikowanego i rozdwojonego świadomości, co przejawia się do niesformowanej obrazie Ja i rozdwojonej Ja-koncepcji. Zaakcentowano nagłą konieczność humanitarnego resocjalizacyjnego wpływu na nastolatków-kolonistów.

Kluczowe słowa: nastolatki, izolacja, deprivacja, zakład poprawczy i wychowawczy, świadomość, obraz Ja, Ja-koncepcja, resocjalizacja.

PSYCHOLOGICAL SPECIFIC OF FORMING OF CHARACTER I TEENAGERS IN THE CONDITIONS OF PRISON ESTABLISHMENT

Speech goes in the article about the psychological features of development of teenagers-colonists in the conditions of prison establishment. It is set that social isolation and deprivation of different kind in prison establishments stimulate development of the complicated and divided consciousness which shows up in unformed to offense I and inadequate I-conception. It is marked urgent necessity of humane resocialisation for teenagers-colonists.

Keywords: teenagers, isolation, deprivation, prison establishment, consciousness, character I, I-conception, resocialisation.

ПСИХОЛОГІЧНА СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ЗАКЛАДУ

У статті йдеться про психологічні особливості розвитку підлітків-колоністів в умовах пенітенціарного закладу. Встановлено, що соціальна ізоляція та різновидова депривація в пенітенціарних установах стимулюють розвиток ускладненого й амбівалентного самоусвідомлення, що проявляється в несформовану образі Я та розбалансованій Я-концепції. Наголошено нагальну необхідність гуманного ресоціалізаційного впливу на підлітків-колоністів.

Ключові слова: підлітки, ізоляція, депривація, пенітенціарний заклад, самосвідомість, образ Я, Я-концепція, ресоціалізація.

Соціальна ізоляція як міра покарання особи за скоєний злочин має триєдиний початок. Насамперед це каральна функція як відповідь суспільства на протиправні дії одного з його членів. У такому варіанті покарання через позбавлення волі виконує дві функції - залякування і відплата. Водночас завданням суспільства є перевиховання злочинця, його ресоціалізація як поновне повернення в цивілізаційно-культурологічні норми і закони

E. Makohonchuk
aspirantka katedry
ogólnej i socjalnej
psychologii
Wschodnioeuropejskiego
narodowego
uniwersytetu
imienia Łesi Ukrainki
(m. Łuck, Ukraina)

спільноти. Це друга складова позбавлення людини волі та поміщення її в режим різновидової депривації, зокрема в умови тотального соціального ізоляціонізму. І, нарешті, третя мета покарання - попередження ймовірних нових суспільно небезпечних дій, тобто превенція антисоціальної поведінки. Духовно-моральні страждання, які переживає підліток-колоніст у штучній спеціально створеній і культивованій деприваційній ситуації, вписуються в концепцію соціальної кари, відплати за скоєний злочин і передбачає його потенційне покаяння та виправлення [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

Якраз колоністи, переживаючи у край складні види і типи соціальної депривації, спричинені чинниками особистісно-девіантного характеру і специфікою режимного характеру життєдіяльності пенітенціарного навчально-виховного закладу закритого типу, є своєрідним лакмусом, що проявляє найгостріші та найтиповіші аспекти проблеми, зокрема у формуванні самооцінки й образу Я.

Результати науково-психологічних досліджень осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі, засвідчують наявність прямого взаємозв'язку між процесом адаптації до зазначених умов і настанням особистісних змін, зокрема, підвищується рівень агресії, тривожності різномодальних страхів, частішають міжособистісні і внутрішньоособистісні конфлікти та інші форми поведінкових девіацій [2; 4; 5; 6]. Пенітенціарний стрес викликає значні порушення на донозологічному рівні, породжує сомато-морфологічні дисфункції, загострює дисбаланс психічного здоров'я (тривожність, депресія, страх, фрустрація, суїцидальні наміри тощо), стимулює ризик розвитку багатьох хвороб: онкологічних, серцево-судинних, аутоімунних захворювань, нервово-психічних розладів, інфекційних поразень тощо.

Соціо-психогенний тягар складної соціальної ситуації розвитку, що викликана втратою контактів з соціумом, насамперед з батьками (сімейна депривація), з друзями на свободі (комунікативна депривація), посилюється ще й негативним упередженим ставленням адміністрації колонії та нехтуванням з боку неофіційних підліткових субкультур, які існують в установі. Статусно-рольова диференціація у підлітковій колонії призводить до загостреного переживання підлітків-адаптантів з ознаками неповносправності власної інакшості, нетиповості, неподібності й породжує цілу низку переживань з приводу свого образу Я. Активно культивуються комплекси меншовартості, знехтуваності, занедбаності, соціального аутсайдерства та інші деструктивні для становлення самосвідомості психостани, насамперед психоемоційне вигорання, завчена безпорадність, надмірний і неадекватний психологічний захист тощо.

Блокована комунікація у дезінтегративному мікросередовищі підліткової колонії, породжуючи в колоністів ефект неадекватності як результат сильного нервово-психічного напруження, вражає основні складові структури образу Я і має негативні, гальмівні наслідки для сприятливого перебігу подальшої ресоціалізації.

На жаль, працівники адміністрації колонії здебільшого мало допомагають у покращанні стану справ і самі не виконують, покладену на них, компенсуючу втрату функцію. Працівники пенітенціарного закладу, що повинні бути референтними особами, зразками для творення підлітком образу Я та Я-концепції, незадовільно відіграють роль захисника й порадирика. Дуже часто вони разом з іншими колоністами, які мають вищі офіційні і неофіційні статуси, справляють на прибулих у колонію адаптантів додатковий посилений фруструючий вплив, учиняють авторитарну гіперсоціалізацію, а іноді й «заплющують очі» на випадки знущання, сегрегації та інші негативні поведінкові тенденції в середовищі дітей, які відбувають покарання в умовах різновидової депривації. Варто відзначити, що міра успішного адаптування дитини-новачка суттєво залежить від її

проникнення в незвичні перипетії офіційної культури пенітенціарного закладу (режим дня, розклад навчання, графік роботи – „писані правила”) та неофіційної, неформальної його субкультури з вертикальною й горизонтальною ієрархією статусів і взаємин („неписані правила”). Рівень адаптованості дозволяє вилаштувати механізм самооцінювання на виживальні й адекватні виміри, тобто прискорює самовизначення у структурі мікросередовища колонії.

Позбавлені сімейної опіки неповносправні підлітки-колоністи за свої поведінкові огріхи й морфологічні недосконалості (інвалідизаційні ознаки) справедливо очікують найнижчих оцінок. Але навіть вони бувають вражені й не можуть цілком уявити наскільки негативними виявляються справжні оцінки доквілля, особливо з боку так званих підліткових «авторитетів». Така несправедлива система оцінного ставлення спонукає до перепадів при самооцінюванні, до формування підвищеної захисної самооцінки в підлітків і загалом спонукає розвиток гандикапізму як упередженого й зневажливого ставлення до неповносправних осіб.

В умовах ізоляційного режиму пенітенціарного закладу підліток із морфологічними проблемами традиційно обирає психічно захищені механізми самоствердження, відмежування, абстрагування, самовтечі і стає нетовариським, некомунікабельним, замкнутим. Йому дуже важко включатися у нові сфери життєдіяльності, насичені ускладненим пенітенціарним спілкуванням. Звичайно, що така замкнута, закрита позиція у комунікації, що властива у першу чергу підліткам-адаптантам до режиму колонії, супроводжується негативним фоном їхнього психоемоційного життя. Міжособистісне спілкування в мікрокліматі пенітенціарного закладу характеризується підвищеною конфліктністю й агресивністю, то підліток-«новачок» переживає відчуття неадекватності, страху, амбівалентності, самотності, загнаності, що вкрай негативно впливає на становлення його образу Я. Через такі екстремальні умови типовими психоемоційними станами є тривожність, депресивність, фрустрація та інші деструктивні поведінкові й когнітивні інтенції, результатом яких постає або конформність як острах перед тиском групи колоністів з більшим пенітенціарним досвідом та боязнь за свій низький (мізерний) статус в ієрархії міжособистісних взаємин і за власні непоцінювані ролі, або агресивний опір як спроба силового самоствердження у системі офіційних і неофіційних взаємин пенітенціарного закладу. Це може проявлятися як спротив вимогам адміністрації, спроби втечі, нонконформна поведінка, а також як бійки зі „старожилами”, ігнорування стилю життя „за поняттями”, спроби побудови власної мікрогрупи тощо.

Самосвідомість, образ Я вихованців колонії нагально потребують внутрішньої та зовнішньої психологічної захищеності, задіяння психореабілітаційних та рекреаційних зусиль. Можна впевнено зробити припущення про залежність рівня розвитку самосвідомості депривованих дітей в умовах пенітенціарного закладу від міри їхньої психологічної та соціальної захищеності (незахищеності). Негативна оцінка референтним оточенням соціальної та морфологічної психоструктури дітей, які мають певні психофізичні вади, призводить до їх низькостатусної позиції в інтрагруповій ієрархії взаємин, до посідання непрестижних статусів та відігравання вторинних і непоцінюваних ролей. Це вкрай шкідливо позначається на самооцінці, сприяє появі підвищеної нервово-психічної напруженості, тривожності, фрустрованості, безпідставних страхів, відбивається на встановленні повноцінного просоціально орієнтованого образу Я. Детермінований негативним ставленням загалу образ Я вихованця закритого пенітенціарного закладу має високу ймовірність перерости в деструктивний комплекс особистісної неповноцінності. Дуже складно й амбівалентно формується та функціонує образ Я депривованого підлітка в

умовах міжособистісної стратифікації, де особливої вагомості набувають як різностатеві, так і різновікові (молодший, середній, старший підлітковий вік) відмінності, а також різнодосвідні статусно-рольові позиції (тривалість перебування у колонії як пріоритетний досвіді статус перед новачками).

Як зазначає Я. Гошовський, у колоніях існує інтеракційна опозиційність двох найважливіших учасників пенітенціарного процесу, що здебільшого проявляється з боку адміністрації в стереотипних уявленнях (і відповідних ставленнях, інтеракціях) про вихованців як про дефективних, пропаших дітей, покидьків, аутсайдерів суспільства, а з боку колоністів – в образах гнобителів, жорстких і жорстоких наглядачів, байдужих виконавців „несправедливого” закону. До того ж слід звернути увагу на внутрішньопопуляційну специфіку виправного закладу, де переважно існує сегрегація (вікова, досвідно-статусна, етнічна, фізично-морфологічна, регіонально-мовленнева та ін.), гнітюча „парадигма колонії”, злочинські „закони”, кастовість, сувора й часто девіантна ієрархія, в якій „горе знехтуванням” [3].

Ми вважаємо, що в контексті гандикапізму до значних деструктивних змін у процесі становлення образу Я призводять сегрегаційні стосунки. Звідси специфіка образу Я депривованого підлітка як відбиток референтних впливів, а значить і його неадекватні тактики й стратегії (майже відсутні просоціальні, ослаблені асоціальні, стмульовані антисоціальні). Це потребує глибшого аналізу механізмів і способів соціалізації/ресоціалізації особистості підлітка-колоніста, що виховується в умовах ізоляції, вимагає дослідження всіх аспектів і спроб його прилучення до постконвенційної моралі недепривуючого середовища. Знання особливостей цього складного адаптивного процесу дозволить здійснити психологічну корекцію відхилень у процесі формування образу Я підлітків-колоністів з ознаками інвалідності, що є невід’ємним компонентом самосвідомості депривованої особистості, яка повинна повноцінно реінтегруватися після звільнення з колонії. Слід урахувати дуже часті розбіжності образу Я-ідеального (жаданого) й образу Я-реального (суцього), адже тривале перебування у режимі знуцань, погроз, страху, підвищеної тривожності (іноді аж до суїцидальної налаштованості як результату зневажання, емоційної травлі й переслідування) призводить до когнітивного дисонансу (або штучного консонансу) і вносить хаотизм у внутрішній світ підлітка-колоніста. Гандикапність понижує його особистісну неповторність і автономність, стимулює схильність до конформізму й навіюваності, послаблює механізми психологічного спротиву і захисту.

Слід відзначити, що розбалансований, незгрупований і ослаблений образ Я підлітка-колоніста породжує низьку соціально-перцептивну компетентність, заважає нормальному й повноцінному спілкуванню. На рівні поведінкових актів переважає ригідність, яка лише підкреслює особистісне неблагополуччя та межує з такими емоційними станами як смуток, розгубленість, образа, думки про самогубство тощо. В інтерпретації процесу творення підлітком-колоністом власної життєвої моелі, зокрема образу Я, потібно враховувати всю гаму вікових проблем, що виникають внаслідок комплексу дисморфофобії, адже цілком реально постає небезпека загальної руйнації змодельованого депривованим підлітком внутрішнього світу, базованого на системі оцінок і самооцінок. Зовнішньо це може реалізуватися в розбалансованому й збідненому образі Я, хисткій і дисгармонійній Я-концепції, які залежать від гостроти гандикапних ставлень з боку довкілля.

Особливо болісною крайньою формою цього можуть бути гострі форми аутизму, відмежування, самотності, замкнутості, що болісно позначаються не лише на якості комунікативного простору, який, по-суті, розчинюється, зникає, але й на всій життєвій

карті підлітка, на всьому процесі його депривованого розвитку в умовах колонії. Непоправних утрат і змін зазнає складноструктурована ієрархія всієї образовості дитини, зміщуються глобальні засади й установки її самосвідомості, ослаблюються адаптаційні зусилля, а отже й істотно ускладнюється ресоціалізаційний вплив. В умовах пенітенціарного режиму розвитку окремого статусу для підлітка набуває феномен диференціації-інтеграції його образу Я з образом Ми групи, оскільки це проблема не лише визначення статусних параметрів себе і людей найближчого оточення, але й нальня потреба екзистенційного вичленування свого “Я”. В дитячих навчально-виховних закладах закритого типу спостерігається злиття образу Я підлітка з мета-образом Я (Ми) інших колоністів, що дуже складно позначається на розвитку самосвідомості і, загалом, може призводити не до ресоціалізації, а до його подальшої криміналізації.

Як відзначається в багатьох дослідженнях, цілком можливою є патогенна дезадаптація підлітків-колоністів, зумовлена відхиленнями і патологіями психічного розвитку і нервово-психічних захворювань, в основі яких лежать функціонально-органічні поразки центральної нервової системи. У підлітків-колоністів патогенна дезадаптація за мірою свого прояву може мати стійкий, хронічний характер (психози, епілепсія, шизофренія, олігофренія тощо), в основі яких є серйозні органічні ушкодження центральної нервової системи. Гандикапне ставлення як негативне цій упередженен у таких випадках набуває особливості гостроти й підвищеної антигуманності. Серед форм патогенної дезадаптації окремо виділяються проблеми олігофренії, проблеми соціальної адаптації розумово відсталих дітей. Констатовано, що в олігофренів відсутня фатальна схильність до злочинів, тому за умови адекватних до їхнього психічного розвитку методів навчання і виховання, вони здатні засвоювати визначені соціальні програми, отримувати кілька професій, працювати відповідно до своїх можливостей і бути корисними членами суспільства. Однак розумова неповноцінність цих дітей безумовно робить важкою їхню соціальну адаптацію і вимагає спеціальних соціально-педагогічних умов і корекційно-розвиваючих програм і, безперечно, вони не можуть бути ув'язненими в пенітенціарний заклад [1; 3; 5; 6].

Загалом різнотипна субкультура, що існує в пенітенціарних установах, є вже апріорі девіантною, оскільки більшість її носіїв раніше скоювали злочини та мають досить часто чітко виражені делінквентні установки і системи цінностей. Процес виправно-трудоного перевиховання ґрунтується на зовнішньо позитивних і необхідних умовах позбавлення волі, які на внутрішньому рівні є деструктивними для особистості підлітка, оскільки депривують та ізолюють його як особу, що скоїла злочин і відбуває покарання, та штовхають у систему тюремної субкультури, яка насичена агресією та іншими спотвореними й негативними формами людського співіснування. Процес формування образу Я підлітка в таких умовах набирає ознак дихотомійності й неадекватності, а отже потребує гуманного ревіталізаційного впливу й допомоги з боку фахівців-психологів.

Література:

1. Блэкборн Р. Психология криминального поведения / Р. Блэкборн. – СПб. : Питер, 2004. – С. 226-254.
2. Гайдай М.К. Пенитенциарная девиантность и стратегии ее минимизации / М.К. Гайдай. – Улан-Удэ: Издательство БГУ, 2006. – 148 с.
3. Гошовський Я. Ресоціалізація підлітків-суїцидентів (на матеріалах пенітенціарного закладу) / Ярослав Гошовський // Проблеми гуманітарних наук : Наукові записки

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич : Вимір, 2005. – Вип.15. Психологія. – С.75-84.

4. Димитров А.В. Основы пенитенциарной психологии : учеб. пособие / А.В. Димитров, В.П. Сафронов. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2003. – 176 с.

5. Дмитриев Ю.А. Пенитенциарная психология / Ю.А. Дмитриев, Б.Б. Казак. – Ростов н/Д : Феникс, 2007. – 681 с.

6. Семке В.Я. Пенитенциарная психология и психопатология: руководство: в 2 т. / В.Я. Семке, С.И. Гусев, Г.Я. Снигирева. – Москва; Томск; Кемерово, 2007. – Т. 1. – 576 с.

7. Синьов В.М. Організація роботи з ресоціалізації засуджених в умовах виховно-трудової колонії / В.М. Синьов, В.І. Кривуша // Соціальна реабілітація неповнолітніх, які повернулися з місць позбавлення волі, у соціальних службах для молоді. – К. : А.Л.Д., 1995. – С.6-18.

8. Bartkowicz Z. Efektywnosc resocjalisowania nieletnich w zakladzie poprawczym i wychowawczym / Bartkowicz Z. – Lublin: UMCS, 1987.–320 s.

PSYCHOLOGICAL SPECIFIC OF FORMING OF CHARACTER I TEENAGERS IN THE CONDITIONS OF PRISON ESTABLISHMENT

E. MAKOGONCHUK

Social isolation as punishment of a person for the crime has triune beginning. First of all it is a punitive function as a community response to the wrongful actions of one of its members. In this embodiment, the punishment through imprisonment performs the two functions of deterrence and retribution. At the same time, the objective of the company is the rehabilitation of the offender, his socialization as ponowne return to the civilizational-cultural norms and laws of the community. This is the second component of the deprivation of freedom and placing it in the mode ranavalona deprivation, particularly in conditions of total social isolation. And, finally, the third purpose of punishment is the prevention of probable new socially dangerous acts, that is, the prevention of antisocial behavior. Moral suffering, which is experiencing a teenage settler in specially created artificial and cultivated depriving situation fit into the concept of social punishment, retribution for the crime and provides for its potential of repentance and repair[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].

Just colonists, experiencing an extremely difficult species and types of social deprivation caused by personal factors-deviant nature and specifics of the sensitive nature of the activity of the penitentiary educational institutions of closed type, is a kind of litmus paper, which shows the most acute and typical aspects of the problem, in particular in the formation of self-esteem and image J.

The results of scientific and psychological studies of persons in places of deprivation of liberty, indicate a direct relationship between the process of adaptation of these conditions and the onset of personality changes, in particular, increased levels of aggression, anxiety ranavalona fears, frequent interpersonal and intrapersonal conflicts and other forms of behavioral deviations[2; 4; 5; 6]. Penitentiary stress cause significant disruption to donotallow level, generates the somato-morphological dysfunction exacerbates the imbalance of mental health (anxiety, depression, fear, frustration, suicidal thoughts, and so on), stimulates the risk of developing many diseases: cancer, cardiovascular, autoimmune diseases, neuropsychiatric disorders, infectious paragen etc.

Socio-psychogenic burden of the difficult social situation of development, caused by loss of contact with society, especially with parents (family deprivation), with friends at liberty (communicative deprivation), increases due to the biased negative with respect to the administration of the colony and the neglect of the informal adolescent subcultures that exist in the institution. Status-role differentiation in juvenile colony leads to heightened experiences of adolescents-adaptation with signs of incapacity own otherness, netipichnostbyu, diversity and produces a range of feelings about their image, i.e. Actively cultivated inferiority complexes, zahtevnost, abandonment, social outsiders.the and other destructive for the development of self-psychostar primarily emotional burnout, saujana helplessness, excessive and inadequate psychological protection, etc.

Blocked communication in desintegrating the microenvironment of juvenile colonies, giving rise to the colonists effect of inadequacy as a result of severe mental stress, affects the basic components of the structure of the image I is negative, the brake implications for favorable flow further re-socialization.

Unfortunately, employees of the administration of the colony mainly of little help in improving the state of Affairs and do not fulfill them, compensating the loss function. The employees of the penitentiary that must be reference entities, samples to create a teenager image I and self-concept, poor play the role of advocate and Advisor. Very often they along with the other colonists, who have the highest official and unofficial status, produce arrived in the colony of adaptation additional reinforced frustrate effect, commit authoritarian gpersonal, and sometimes "turn a blind eye to bullying, segregation, and other negative behavioral trends among children serving sentences in terms ranavalona deprivation. It should be noted that the measure of successful adaptation of the child-beginner essentially depends on its penetration in unusual vicissitudes of official culture of the penitentiary institutions (schedule, schedule, schedule - "unwritten rules") and the unofficial, informal its subculture with vertical and horizontal hierarchy of statuses and relationships (the"unwritten rules"). The level of engagement allows vilahtavat mechanism of self-esteem on vigevani and adequate measurements, i.e. accelerates sambizanga in the structure of the micro-colonies.

Deprived of parental care retarded teenagers colonists for their behavioral flaws and morphological imperfections (naval signs) rightly expect the lowest estimates. But even they are amazed and can't quite imagine how negative are these environmental assessments, particularly from the so-called teenage "authorities". This unfair system, the estimated relationship leads to changes in the self-assessment of his, to the formation of a high protective self-esteem in adolescents and generally encourages the development handicaps as biased and neglect of persons with disabilities.

In the conditions of the insulating regime of the penitentiary institutions teen with morphological problems traditionally chooses peisakhin mechanisms of self-assertion, delimitation, abstraction, snowtech and becomes uncommunicative, incommunicable, closed. It is very difficult included in the new spheres of life, rich ukladanim prison fellowship. Of course, a closed, closed position in comunic that is primarily characteristic of teenagers adaptaton to the mode of the colony, accompanied by negative background of their emotional life. Interpersonal communication in the microclimate of the penitentiary characterized by high conflict and aggression, the teenage rookie experiencing feelings of inferiority, fear, ambivalence, loneliness, flogged, which negatively affects the formation of its image I. Through such extreme conditions typical emotional States are anxiety, depression, frustration and other disruptive behavioral and cognitive intentions, the result of which occurs or conformity as fear of pressure groups of colonists with a large prison experience and fear for their low (tiny) status in the hierarchy of

interpersonal relations and for their own Nepoznata role, or aggressive resistance as an attempt of the power of self-assertion in the system of formal and informal relationships penitentiary institutions. This can pavletich as resistance to the satisfaction of the administration, attempted escape, nonconforming behavior, as well as fights with the "old-timers", ignoring lifestyle "by the rules", attempts to build their own micro groups, etc.

Consciousness, the way I " inmates of the colony are in dire need of internal and external psychological security, the involvement of psychoreactive and recreation efforts. It is safe to make an assumption about the dependence of the level of development of consciousness deprivileging children in prison, the degree of their psychological and social security (insecurity). Negative assessment reference social environment and the morphological psychotrance children who have certain mental and physical deficiencies, leads to their diskstatus position in intergroove hierarchy of relationships, to the possession of a lowly status and the secondary waging and nepoznavaema roles. It is extremely harmful affects self-esteem, contributes to the emergence of advanced neuro-mental tension, anxiety, frustrant, groundless fears, reflected in the establishment of a full-fledged Pro-social oriented image I. Deterministic negative public attitudes the way I pupil closed penitentiary institution has a high probability to develop into destructive complex personal inferiority. It is very difficult and ambivalent formed and functioning the way I depriving teenager in terms of interpersonal stratification, where it is especially important as different sexes and different ages (Junior, middle, senior adolescence) differences, as well as randown status-role position (length of stay in the colony as a priority experience status to novices).

As noted by J. Hoshivskyy, in the colonies there interactional opposition of the two most important participants of the penal process, which is mainly manifested by the administration stereotypical views (and their respective relations, terrace) about pupils as defective, lost children, scum, outsiders of society, and from the side of the colonists in the images of the oppressors, hard and cruel overseers, indifferent performers "unjust" law. Moreover, one should pay attention to venous the specifics of the correctional facility, where mostly there is segregation (age, down-status, ethnicity, physical-morphological, regional speech, and others), depressing the "paradigm of the colony", "thieves ' law", caste, strict and often deviant hierarchy in which "Woe rejected" [3].

We believe that in the context of handicaps to significant destructive changes in the process of formation of the image I lead segregation relations. Hence the specific image I depriving teenager as a reference fingerprint impacts, and therefore it is inappropriate tactics and strategy (almost no proosal weakened asocial, Stalowa antisocial). This requires a deeper analysis of the mechanisms and ways of socialization/re-socialization of the personality of the teenager-colonist that is brought up in isolation, requires the study of all aspects and attempts to joining postconventional morality nadarivatu environment. The knowledge of this complex adaptive process will allow for psychological correction of deviations in the process of forming the image I Teens-colonists with signs of a disability that is an integral component of self-awareness deprivaton personality, which must be fully reintegrate after release from prison. You should consider very frequent disagreements image I is the ideal (desired) image I-real (n), because a longer stay in the mode of bullying, threats, fear, high anxiety (sometimes up to acidline attitude as the result of neglect, emotional bullying and harassment) leads to cognitive dissonance (or artificial consonance) and contributes autism into the inner world of the adolescent-colonist. Handicapt lowers his personal uniqueness and autonomy, encourages the tendency to conformism and suggestibility, weakens the mechanisms of psychological resistance and protection.

It should be noted that unbalanced, nthropogenic and weakened the way I teenager-colonist generates low socio-perceptive competence interferes with normal communication. At the level of

behavioral acts prevails rigidity, which only emphasizes personal problems and borders with such emotional States as sadness, confusion, hurt, suicidal thoughts, etc. In the interpretation process of creation teenager colonist own life Moel, in particular image I, it is necessary to consider the full range of age-related problems arising from complex dysmorphophobia, because quite real danger of total destruction modeled deprivation a teenager's inner world, based on a system of assessments and self-assessments. Externally it can be realized in razbalansirovannom and depleted the way I, shaky and disharmony self-concept, which depend on the severity of handicap relations from the environment.

Especially painful extreme form this can be a severe form of autism, alienation, loneliness, isolation, painful affect not only the quality of communicative space, which, in fact, dissolve, disappear, but also throughout the life map teenager, all the process depriving development in the conditions of the colony. Irreparable loss and changes will sqlagenteraderrole hierarchy all abrasivos child, shifted the global principles and guidelines of its self-awareness, attenuated adaptation efforts, and therefore becomes much more complicated resouce influence. In terms phenterntine mode of development of separate status for teenager acquires the phenomenon of differentiation-integration of its image I with the way We group because this problem is not only the definition of the status of the parameters themselves and the people closest associates, but also criminal existential need of separating its "I". In children's educational institutions closed merged image I of a teenager with meta, I (We) other colonists that it is very difficult effect on the development of self-awareness and, in General, may not lead to the re-socialization, and to further criminalization .

As noted in many studies, it is possible pathogenic adolescent maladjustment colonists, caused by deviations and disorders and neuropsychiatric diseases, which are based on the functional-organic lesions of the Central nervous system. Adolescents colonists pathogenic maladjustment by the degree of its manifestation may be stable, chronic (psychosis, epilepsy, schizophrenia, mental retardation, and so on), based on serious organic damage to the Central nervous system. Handicapp attitude as negative CI operationen in such cases becomes osobliwos acuity and increased antihumanist. Among the pathogenic forms of maladjustment separately highlighted the problems of mental retardation, problems of social adaptation of mentally retarded children. Stated that the mentally deficient no fatal predisposition to crime, therefore, when adequate mental development of methods of training and education, they are able to absorb certain social programs, get several professions, to work according to their capabilities and to be useful members of society. However, the mental inferiority of these children, of course, makes difficult their social adaptation and requires special socio-pedagogical conditions and management programs and, of course, they can't be prisoners in penal institution[1; 3; 5; 6].

In General ranitidne subculture that exists in prisons is already a priori deviant since most of its carriers had previously committed crimes and often have distinct delinquent installation and system of values. The process of labor re-education is based on external positive and necessary conditions of imprisonment, on the inner level is destructive to the personality of the teenager, because deprivati and isolate him as the person who committed the crime and is serving a penalty, and is being pushed into the system of the prison subculture, which is full of aggression and other distorted and negative forms of human cohabitation. The process of forming the image I of a teenager in such conditions is gaining signs dichotomies and inadequate, and that it requires humane rewrapping influence and help from expert psychologists.

References:

1. Блэкборн Р. Психология криминального поведения / Р. Блэкборн. – СПб. : Питер, 2004. – С. 226-254.
2. Гайдай М.К. Пенитенциарная девиантность и стратегии ее минимизации / М.К. Гайдай. – Улан-Удэ: Издательство БГУ, 2006. – 148 с.
3. Гошовський Я. Ресоціалізація підлітків-суїцидентів (на матеріалах пенітенціарного закладу) / Ярослав Гошовський // Проблеми гуманітарних наук : Наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич : Вимір, 2005. – Вип.15. Психологія. – С.75-84.
4. Димитров А.В. Основы пенитенциарной психологии : учеб. пособие / А.В. Димитров, В.П. Сафронов. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2003. – 176 с.
5. Дмитриев Ю.А. Пенитенциарная психология / Ю.А. Дмитриев, Б.Б. Казак. – Ростов н/Д : Феникс, 2007. – 681 с.
6. Семке В.Я. Пенитенциарная психология и психопатология: руководство: в 2 т. / В.Я. Семке, С.И. Гусев, Г.Я. Снигирева. – Москва; Томск; Кемерово, 2007. – Т. 1. – 576 с.
7. Синьов В.М. Організація роботи з ресоціалізації засуджених в умовах виховно-трудової колонії / В.М. Синьов, В.І. Кривуша // Соціальна реабілітація неповнолітніх, які повернулися з місць позбавлення волі, у соціальних службах для молоді. – К. : А.Л.Д., 1995. – С.6-18.
8. Bartkowicz Z. Efektywnosc resocjalisowania nieletnich w zakladzie poprawczym i wychowawczym / Bartkowicz Z. – Lublin: UMCS, 1987.–320 s.